

ГРОШОВИЙ КАПІТАЛ — одна з функціональних форм капіталу, що існує у грошовій формі і приносить додаткову вартість. Г. к. є вартіс. формою всього діючого капіталу. В докапіталіст. формаціях його найпростішою формою був лихвар. капітал; в умовах товар. виробництва він є необхід. формою кругообігу капіталу, оскільки капітал, перед тим як прийняти продуктивну форму, виступає у формі грошей. Г. к. використовують для купівлі засобів виробництва і робочої сили з метою створення вартості (насамперед додаткової). У процесі виробництва він існує в абстракт. функціонал. формі, без поділу на осн. чи оборотні фонди, реаліз. продукцію або товарні запаси. Сутність Г. к. полягає у зростанні його величини в процесі кругообігу. Використання Г. к. дозволяє підприємцю отримати необхідні ресурси для розширення виробництва, його тех. переобладнання, переорієнтації на випуск нової продукції. Таким чином, Г. к. виступає необхід. умовою наук.-тех. перетворень і

екон. прогресу. Безпосередньо він не функціонує у сфері виробництва, але і продуктив., і товар. капітали мають грош. оцінку, що дозволяє здійснювати контроль за рухом і поверненням Г. к. з додатк. вартістю. Величина додатк. вартості залежить від швидкості обігу Г. к., а також своєчас. залучення тимчас. вільних грош. ресурсів через кредитні установи. Важливими формами Г. к. є позичк. і фіктив. капітали. Їх розвиток пов'язаний з ускладненням взаємозв'язків між суб'єктами ринк. відносин, виникненням спец. фінансово-кредит. інститутів і об'єктив. необхідністю у прискоренні швидкості руху Г. к. Надмірне перетворення Г. к. у його позичк. форму, як правило, призводить до зростання інфляц. процесів. Г. к. існує також у формі грош. нагромаджень у банках, що дозволяє найбільш ефективно його використовувати. В умовах розвитку міжнар. екон. інтеграції нац. Г. к. переростає у міжнар. Г. к.

І. О. Лютий

Бібліографічний опис:

Грошовий капітал / І. О. Лютий // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-32039>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).